

Sygn. akt VIII U 2340/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Dorota Stańczyk

Protokolant – sekretarz sąd. Ewelina Parol

po rozpoznaniu w dniu 27 lipca 2016 roku w Lublinie

sprawy B. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 13 września 2013 roku znak (...)

oddala odwołanie.

VIII U 2340/14

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 13 września 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy B. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym ponieważ nie udowodnił on 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach oraz nie został udowodniony 25 letni okres składkowy i nieskładkowy. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że nie uwzględnił do pracy w warunkach szczególnych okresów pracy od 01.07.1972r. do 30.04.1976 i od 16.02.1979r. do 29.07.1991r. w (...) w K. gdyż opisane w świadectwie z dnia 29.07.1992r. stanowisko pracy jest inne niż w dziale XIV rozporządzenia z 07.02.1983r. oraz Zarządzenia Ministra Rolnictwa Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988r. Ponadto do okresów składkowych nie zaliczono mu nieobecności nieusprawiedliwionej - 1 dzień w lutym 1979r., 1 dzień w maju, 1 dzień we wrześniu, 1 dzień w listopadzie oraz całego miesiąca sierpnia-urlop bezpłatny. Nie zaliczono okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 24.06.1969r. do 30.06.1972r. ponieważ zaświadczenie (...)w B. potwierdza istnienie gospodarstwa rolnego w okresie objętym zeznaniami świadków na nazwisko S., nie zaś S. (decyzja – k.70 a.e.).

Wnioskodawca złożył odwołanie od powyższej decyzji w dniu 09.10.2013 r. podnosząc, iż spełnia wymogi niezbędne do przyznania mu prawa do dochodzonego przez niego świadczenia. Pracował bowiem w szczególnych warunkach w (...) w K. w kanałach remontowych oraz przy naprawie pomp wtryskowych i wtryskiwaczy jako mechanik, brygadzysta napraw kapitalnych ciągników oraz na stanowisku weryfikatora i kontrolera jakości, co polegało na stałym nadzorze i sprawdzaniu efektów pracy mechaników i brygadzystów. Odnośnie pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, fakt drobnych różnic w nazwisku wnioskodawcy i jego rodziców powstał w wyniku urzędniczych pomyłek i w różnych dokumentach nazwiska te bywają różnie podawane (odwołanie k. 2-4).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, jak w zaskarżonej decyzji. Podał, że wnioskodawca nie udowodnił okresu 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, zaś na dzień 01.01.1999r. udowodnił 22 lata 4 miesiące i 18 dni okresów składkowych (k. 5 a.s.). W toku postępowania pełnomocnik wnioskodawcy wniósł ponadto o zaliczenie wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych, poza pracą w (...) w K., następujących okresów:

-01.07.1976r.-16.05.1977r w (...) Z.;

-01.10.1993r-31.03.1994r. w(...);

-15.10.1998r.-15.04.1999r. w B.(...) w B.;

-24.06.1977r.-31.01.1979r. w Wojewódzkim Zakładzie (...) w B. ;

Wniósł o zaliczenie mu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 24.06.1969r. do 30.06.1972r.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje :

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Wnioskodawca, B. S., urodzony dnia (...), w dniu 02.07.2013 r. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach (k. 1 a.e.).

Rodzice wnioskodawcy - S. i A. z d. P., nosili nazwisko (...), byli właścicielami gospodarstwa rolnego położonego we wsi Z. K. gmina R.. Matka wnioskodawcy zmarła w 1992r. Gospodarstwo to objął w posiadanie ojciec wnioskodawcy w 1949r., miało ono powierzchnię 7,21 ha. Wnioskodawca był zameldowany w tej miejscowości na pobyt stały razem z rodzicami od dnia 05.12.1962r. do dnia 10.02.1978r. Wnioskodawca uczęszczał wówczas do (...) Szkoły Zawodowej w Z., zdobywając zawód w zawodzie mechanik maszyn rolniczych. Naukę rozpoczął we wrześniu 1969r., szkołę ukończył 24 czerwca 1972r. (zaświadczenie z Urzędu Gminy, k.12 a.e., zaświadczenie ze Starostwa Powiatowego, k. 13 a.e., świadectwo ukończenia szkoły, k. 15 a.e., odpis skrócony aktu małżeństwa rodziców, k.60 a.e., odpis skrócony aktu zgonu matki, k. 61 a.e., odpis skrócony aktu urodzenia wnioskodawcy, k. 62 a.e.). W czasie nauki w tej szkole, oddalonej od miejsca zamieszkania o 13 kilometrów, wnioskodawca dojeżdżał do niej autobusem albo motorem, wyjeżdżał do szkoły o godzinie 7 rano, wracał o 16.00 i po powrocie pomagał rodzicom w pracy w gospodarstwie rolnym. Dojazd zajmował godzinę. Miał jeszcze troje rodzeństwa, dwoje starszego rodzeństwa uczyło się i mieszkało w internacie poza domem, młodszy brat chodził do szkoły podstawowej i nie pomagał w gospodarstwie. Wnioskodawca jako jedyne dziecko pomagał w tym gospodarstwie, od czerwca 1969r. Rodzice byli już w podeszłym wieku, większość prac wykonywał wnioskodawca. Uprawiane było zboże, ziemniaki, hodowali bydło, świnie- w powyższym okresie ok.10 świń, 4 krowy, 2 cielaki. Wnioskodawca wykonywał orkę, najpierw końmi, a po zakupie ciągnika, wykonywał pracę ciągnikiem. Siał, kosił zboże, wywoził obornik, sadił i wykopywał ziemniaki. W okresie letnim pracował codziennie po ok. 8 godzin, poza sezonem po 5 godzin dziennie. W zimie palił w piecu, nosił węgiel, gotował ziemniaki dla zwierząt, sporządzał karmę, młócił zboże. Od 1 lipca 1972r podjął pracę w (...) w K., wówczas już nie pracował w tym gospodarstwie (zeznania wnioskodawcy, k.219v.-220, zeznania świadków M. K., k.52v.-53v, E. W., k.53v.54.)

W okresie od dnia 01.07.1972r. do 30.04.1976, a następnie od 16.02.1979r. do 29.07.1991r. wnioskodawca pracował w Państwowym Ośrodku (...) w K., który zajmował się kapitalną naprawą i montażem ciągników i maszyn. Pierwszy z tych okresów zakończył się w dniu 30.04.1976r., na wniosek skarżącego, za wypowiedzeniem, które trwało miesiąc, tj. od dnia 31.03.1976r.(wniosek o rozwiązanie umowy o pracę, rozwiązanie umowy, k. 52 a.o., akta osobowe k.218 a.s.). W wydanym w dniu 30.07.1991r. świadectwie pracy wskazano więc błędnie, że wnioskodawca pracował do dnia 31.03.1976r. (świadectwo pracy, a.o, k. 17 a.e.).

W dniu 29.07.1992r. pracodawca wystawił mu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazał, że wnioskodawca w powyższym okresie, tj. od dnia 01.07.1972r. do 30.04.1976, a następnie

od 16.02.1979r. do 29.07.1991r. wykonywał prace: mechanika (montera) napraw ciągników, pomp wtryskowych i wtryskiwaczy, kontrolera jakości tych napraw, brygadzysty (dozoru technicznego) w oddziale napraw głównych, ciągników rolniczych – ciągle w atmosferze o znacznej zawartości pra paliw w powietrzu, na stanowiskach: mechanika napraw ciągników, brygadzysty napraw kapitalnych ciągników, weryfikatora napraw kapitalnych, samodzielnego kontrolera jakości tych napraw (świadectwo, k.34 a.e.). W okresie pierwszych trzech miesięcy zatrudnienia odbył wstępny staż na stanowisku mechanika ciągnikowego, następnie pracował na stanowisku montera maszyn rolniczych, od 1.04.1974r. powierzono mu obowiązki brygadzysty napraw kapitalnych kombajnów, zaś od 01.07.1974r. – stanowisko montera podwozi ciągnikowych (angaże, k.43,45,47,51 a.o.). Z dniem 30.04.1976r. stosunek pracy został rozwiązany, następnie zawarto z nim drugą umowę o pracę, od dnia 16.02.1979r., na stanowisku mechanika naprawy pojazdów samochodowych (umowa o pracę, k.32 a.o.). Od października 1980r. pracował na stanowisku weryfikatora, a następnie, od 1989r., na stanowisku samodzielnego kontrolera jakości, które to stanowisko zajmował do końca zatrudnienia (angaże, świadectwo pracy, k.4,6,7,9,10,11,12,14-21 a.o.). Umowa o pracę została rozwiązana przez pracodawcę bez wypowiedzenia, z dniem 29.07.1991r. (rozwiązanie umowy, k.28 a.o.). Niezależnie od nazw wymienionych stanowisk pracy wnioskodawca pracował jako mechanik przy montażu i naprawie podwozi ciągników, pracę tę wykonywał w kanale remontowym. Zajmował się naprawą elementów ciągnika, składaniem ich od podstaw, montażem podzespołów do tych ciągników. Praca wyłącznie na tym stanowisku miała miejsce tylko w pierwszym okresie zatrudnienia, tj. do 30.04.1979r., natomiast w drugim z tych okresów wnioskodawca wykonywał prace, które mu zlecił kierownik. Nadal jednak głównie zajmował się remontami kapitalnymi ciągników. Miał łączone stanowisko pracy, bowiem wykonywał w razie potrzeby, w całym okresie zatrudnienia, także lakierowanie części. Lakierował obłachowania ciągnikowe. Stanowisko lakiernika nie znajduje odzwierciedlenia w dokumentacji pracowniczej, z uwagi na fakt, że było ono mniej opłacane. Lakierował za pomocą pistoletu pneumatycznego, najpierw pokrywał dany element podkładem, potem lakierem nawierzchniowym. Lakierowanie wykonywał w hermetycznie wydzielonej lakierni. Danego dnia wykonywał, w zależności od potrzeb, zarówno lakierowanie, jak też montaż zespołów ciągników w kanale. Zależało to od polecenia kierownika. Lakierował też całe podzespoły, robił to wówczas nie w lakierni zhermetyzowanej tylko na terenie hali, robił to po godzinach pracy. W godzinach pracy lakierował tylko w lakierni. W okresie gdy miał angaż brygadzysty nadzorował podzespół ludzi, nadal pracując w kanale. Ponadto od 1988r. kontrolował blacharzy, w tym sensie, że odbierał od nich blachę do polakierowania, w tym celu sprawdzał jej jakość przed lakierowaniem. Nie zajmował się ściśle kontrolą jakości, mimo nazwy stanowiska. W okresie żniw naprawiał pompy wtryskowe, robił to przez dwa sezony (zeznania świadka T. W., k.67v-68, zeznania świadka Z. S., k.68 a.s., zeznania świadka R. T., k.68v,69, zeznania świadka T. H., k.61v. oraz zeznania wnioskodawcy, częściowo, k. 18,213v i 219 a.s.,). W okresie od 01.08.1976. do 15.05.1977r wnioskodawca był zatrudniony w (...) R., w Zakładzie Usług (...) w Z., na stanowisku mechanika, w pełnym wymiarze czasu pracy. (umowa o pracę, k. 5 a.e., akta osobowe, k.91 a.s.) jako mechanik zajmował się naprawą silników, pracował w kanale remontowym. Było oddzielne pomieszczenie z kanałem remontowym, tam pracował wnioskodawca. Zajmował się min. wymianą szcęk hamulcowych. Czasami zdarzało się, że pracował poza kanałem, jak była potrzeba wykonania pracy poza kanałem również wykonywał ją wnioskodawca. Poza tym zajmował się malowaniem przyczep ciągników za pomocą pistoletu, średnio robił to raz w miesiącu (zeznania świadków J. K., k. 95v., zeznania świadka R. K., k.95v,96).

W okresie od 24.06.1977r. do 31.01.1979r. wnioskodawca był zatrudniony w Wojewódzkim Zakładzie (...) w B., na stanowisku rzemieślnika (świadectwo pracy, k.6 a.e., akta osobowe, k.157 a.s.-umowa o pracę,). W praktyce wykonywał, mimo nazwy stanowiska pracy, czynności mechanika napraw samochodowych, były to samochody służbowe. W zakładzie był warsztat z kanałem remontowym. Był jeden kanał remontowy, w którym wnioskodawca pracował, w zakładzie było ok.20 samochodów. Był on jedynym mechanikiem zatrudnionym w tym okresie, zajmował się naprawami samochodów, (zeznania świadków G. C., k.180i v., S. L., k.181i v, oraz k.204v., zeznani wnioskodawcy, k.219-220).

W okresie od 01.10.1993r. do 31.03.1994r. wnioskodawca pracował w Zakładzie (...) (...) w B., na stanowisku palacza c.o. Zajmował się obsługą kotłów centralnego ogrzewania (umowa o pracę, k. 7 a.e, świadectwo pracy, akta osobowe, k 112 a.s.). Kotłownia, którą obsługiwał, służyła do ogrzewania bloku piętrowego, obsługiwał kotły typu przemysłowego, pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, zajmując się paleniem w kotle c.o, praca była w systemie zmianowym.

Pracował w odzieży ochronnej (zeznania wnioskodawcy, k.213,219 a.s., zeznania świadka K. P., k.178 i v.a.s., zeznania świadka F. D., k.178v.-179a.s.).

W okresie od 15.10.1998r. do 15.04.1999r. wnioskodawca pracował w B.(...) w B. , jako palacz c.o., w sezonie grzewczym, w systemie zmianowym , w pełnym wymiarze czasu pracy. Były 3 kotły, z czego 2 użytkowe, a 1 w rezerwie. Zajmował się obsługą dwóch kotłów równocześnie. Zасыpywał je węglem, wymiatał popiół, czyszczeniem kotłów. Była to duża kotłownia, piece były typu przemysłowego, służyły do ogrzewania bursy oraz do ogrzewania wody (zeznania świadków R. S., k.179v.-180, zeznania E. Z., k.179 i v., akta osobowe, k.87, zeznania wnioskodawcy, k.213v,219).

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów, zeznań wnioskodawcy -częściowo - oraz zeznań wyżej wymienionych świadków. Sąd dał wiarę zeznaniom przesłuchanych w sprawie świadków, gdyż były one logiczne, zbieżne ze sobą oraz wzajemnie się uzupełniały. Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawcy, złożonym na rozprawie w dniu 27.07.2016r. , na okoliczność pracy wykonywanej w (...) w K., gdyż są one całkowicie sprzeczne nie tylko z zeznaniami świadków, ale też z jego pierwotnymi twierdzeniami, złożonymi na rozprawach w dniach 13.04.2016r. oraz 05.05.2014r., co do pracy tam wykonywanej. Sąd uznała te pierwsze wyjaśnienia, potwierdzone w zeznaniach za wiarygodne, jako składane spontanicznie, zbieżne z zeznaniami świadków. Pierwotnie podał, że w drugim z okresów pracy , tj. od 16.02.1979r., wykonywał już różną czynność, to co mu zlecił kierownik. jego bezpośredni przełożony, świadek Z. S. potwierdził ten fakt, podając , że miał łączone stanowisko pracy –mechanik-lakiernik, a w razie potrzeby zajmował się też naprawą pomp wtryskowych. Ponadto zarówno pierwotnie wnioskodawca (k. 213v., jak i świadek S., podali, że lakierowanie wykonywał w wydzielonej, zhermetyzowanej lakierni, a jedynie po godzinach pracy niekiedy lakierował podzespoły na terenie hali (czyli w sposób nie zhermetyzowany). Z zeznań tych , potwierdzonych też zeznaniami świadka W., wynika, że wnioskodawca lakierowaniem zajmował się przez cały okres zatrudnienia, w razie potrzeby, niekiedy danego dnia wykonywał zarówno prace mechanika, jak też lakiernika. Dlatego też zeznaniom wnioskodawcy złożonym na rozprawie w dniu 27.07.2016r. , iż lakierowaniem zajmował się tylko przez okres dwóch lat, tj. od 1988r. do 1991r, że wykonywał to wówczas po 8 godzin dziennie, a lakierowanie było niezhermetyzowane, Sąd nie dał wiary. Zeznania te są całkowicie sprzeczne z jego poprzednio składanymi wyjaśnieniami, zeznaniami wyżej wymienionych świadków, budzi zdziwienie, że początkowo wyjaśnienia te wnioskodawca potwierdził w zeznaniach, mimo to , w dalszym ciągu tych zeznań zeznał całkowicie odmiennie. Sąd nie dał też wiary zeznaniom wnioskodawcy, że pracując w (...) R., w Zakładzie Usług (...) w Z., na stanowisku mechanika , wykonywał prace w kanałach remontowych w pełnym wymiarze czasu pracy. Są one sprzeczne z zeznaniami świadka R. K., który podał, że prace, które nie wymagały wchodzenia do kanału wykonywał również wnioskodawca .Sąd uznał te zeznania świadka za wiarygodne, zwłaszcza w kontekście faktu, że wnioskodawca był jedynym mechanikiem zatrudnionym w tym Zakładzie, Pozostałe zeznania wnioskodawcy , jako zbieżne z dowodami w postaci zeznań świadków oraz dowodami z dokumentów, Sąd uznał za wiarygodne, również co do pracy w gospodarstwie rolnym rodziców .

Odnośnie zaś dowodów z dokumentów dotyczących zatrudnienia w (...) w K., wystawione dnia 29.07.1992r. świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, nie stanowiło podstawy do dokonania ustaleń w sprawie, jak wynika z zeznań świadka S., który sporządził to świadectwo, uczynił to wpisując nazwy stanowisk zawarte w angażach, które, jak zeznał, nie odzwierciedlały faktycznie wykonywanych przez wnioskodawcę czynności (zeznania świadka, k. 220 i v.).Dlatego też angaże zawarte w aktach osobowych w tego okresu zatrudnienia nie są wiarygodne w zakresie czynności wykonywanych przez wnioskodawcę. Podobnie nie jest wiarygodna treść świadectwa pracy z okresu zatrudnienia w Wojewódzkim Zakładzie (...) w B., na stanowisku rzemieślnika. Z zeznań świadków oraz wnioskodawcy wynika , że w tym okresie pracował jako mechanik.

W myśl art. 184 ust. 1 i 2 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonemu mężczyźnie urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (czyli na dzień 1 stycznia 1999 r.) osiągnął:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury, tj. 15 lat oraz

2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. 25 lat).

Emerytura, o której mowa w ust. 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń w wysokości i na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie udowodnił, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w spornych okresach pracę w szczególnych warunkach. Przede wszystkim zaś, nie wykazał takiej pracy w okresie, kiedy pracował najdłużej, a bez którego pozostałe zgłoszone okresy pracy nie dają mu 15 lat pracy w warunkach szczególnych, tj. w (...) w K., Z ustaleń poczynionych w sprawie wynika bowiem, że wykonywał, częściowo, w ramach 8-godzinnego czasu pracy, prace w warunkach szczególnych wymienione w wykazie A: dziale XIV pkt 16 (prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych), pkt 14 (prace przy naprawie pomp wtryskowych, wtryskiwaczy i gaźników do silników spalinowych) cyt. wyżej rozporządzenia. Wykonywał jednakże, od 16.06.1979r., do 29.07.1991r., poza wyżej wymienionymi czynnościami, równocześnie, w czasie 8-godzinnego dnia pracy, prace, które nie są wymienione w cyt. rozporządzeniu. Należą do nich czynności polegające lakierowaniu, wykonywane w oddzielnej, zhermetyzowanej lakierni. W cyt. rozporządzeniu zaś do prac w warunkach „zgodnie z wykazem A działem XIV pkt 17 zalicza się zaś lakierowanie ręczne lub natryskowe- nie zhermetyzowane. Ponadto nie wykazał, aby stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę podczas zatrudnienia w (...) R., z przyczyn wyżej opisanych. Reasumując, należy podnieść, że wnioskodawca wykazał, iż pracował w warunkach szczególnych wykonując prace wymienione w dziale XIV pkt 1 cyt. rozporządzenia, tj. prace palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego, w okresach zatrudnienia (...) K. od 01.07.1972r. do 30.04.1976 r.(3 lata 8 miesięcy – pierwszy z okresów zatrudnienia), w B. Szkolnej (od 15.10.1998r. do 01.01.1999r. -2 miesiące 15 dni) oraz w Zakładzie (...) Urzędu Wojewódzkiego w B. (6 miesięcy), a także w Wojewódzkim Zakładzie (...) w B. na stanowisku mechanika, wykonując prace wymienione w dziale XIV, pkt 16 cyt. rozporządzenia (1 rok, 7 miesięcy). W pozostałych wnioskowanych okresach praca taka nie była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy. Mimo więc faktu, iż, w ocenie Sądu, do stażu 25 lat należy wnioskodawcy zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, którą wykonywał od czerwca 1969r. do czerwca 1972r., albowiem wykonywał ją codziennie w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie, nie spełnił pozostałych wymogów koniecznych do nabycia prawa do świadczenia. Wnioskodawca nie wykazał bowiem, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych przez okres co najmniej 15 lat.

Mając na uwadze powyższe i powołane przepisy prawa, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie .